

ABONAMENTELE

Capitală, pe an	36 lei.
pe 6 luni	18 lei.
pe 3 luni	9 lei.
Districte, pe an	40 lei.
pe 6 luni	20 lei.
pe 3 luni	10 lei.

Abonamentele se primesc la Administrația.

număr în Capitală 10 b.
in Districte 15 b.

TIMPUL

REDACTIA, CALEA VICTORIEI Nr. 102.

ANUNȚURI ȘI INSERTII
Linia 30 litere pe pag. IV. 80 b
idem pag. III. 1 20
Insertii pag. IV. 50
Reclame pag. III. 1 50

Anunțurile și insertiile se primesc : în București, la Administrația ziarului : în Viena, la birourile de anunțuri Heinrich Schmalz, Wallzeile 12; — A. Oppalik, Stuben stein 2; — Paris, C. Adam, rue Clémence 4
Compania generală de publicitate G. L. Dautz et Cie; în Londra, Frankfurt Berlin, Zurich și New-York prin compania generală de publicitate G. L. Dautz et Cie.

Scrisorile nefrancate nu se primesc
Manuscrisele neimprimabile se ard

București, 8 Octombrie 1881

Când ețeste cineva despre sbuciuările radicalilor roșii din Franța de da in judecată pe miniștri oportuști, câtă să și aducă aminte de cedia roșie a oportuniștilor noștri, când a darea in judecată a cabinetului conservator. O descriere esențială este numai, că anarhiștii franceji par a lua serul in serios, pe când la noi s'a săsit doară numai un creștin, care a pierdut vederea, lucrând cu un zel, omn de o altă cauză, la opera, eu are l'insărcinaseră corifeii păturei erale. Dar cât își va fi încordat lăii și urechile bietul zelot, când, prezentându-și voluminosul act de auzare, șeful mandarinilor, cu un zimet bizantin, i zise : „Lasă!, lasă! l'artăi, frate!”

Ei și-au ajuns scopul. N'au voit, decât să fină încordat spiritul public; să intimideze pe uni; să atragă pe alții și câștigând timp cât mai mult să și infigă bine degetele in pita lui Vodă.

Eată acum ce se telegrafează din Paris asupra mișcării anarhiștilor :

„Meetingul comunarilor, anunțat cu tăta șgomot, protegiat călduros de Rochefort și care avea de programă darea in judecată a miniștrilor, a făcut masco. Se credea, că saloanele de Tivolii și Vouhall, ulicioara dia fața localului și piața apropiată și foarte frecventată de la République se vor umplea cel puțin cu 25,000 oameni; dar nu s'a umplut nici o sală. Chiar un orator a zis in public, că sunt 1000 persoane, de și erau numai jumătate din această țifără. Intre aceștia

erau mulți curioși sau indiferenți. Erau față mai mult adevărații anarhiști, căci partizanii lui Clemenceau vor ține un meeting in săptămâna viitoare și Toni Révillon a ținut o conferință într'un alt loc, numai ea să nu prezideze la acest meeting. De aceea s'au pronunțat unii contra lui Clemenceau și Révillon. De președinte a fost proclamat generalului comunar Eudes, care declară de trădători pe membrii guvernului, pledând pentru darea in judecată. Toti oratorii au vorbit de *tripoteurs*, de oameni, cari spre a câștiga bani, trimit pe fi Franței la moarte, etc. Un marchiz, Salarde, vrea să vorbească; nedându-se cuvântul îndată, el pro'estează, după care a fost aruncat afară (aplaude șgomotoase). Un oraor reproșează lui Gambetta, că dă mese. (O voce : Dar d-ta nu mănânci! (Risete și șgomot; Strigăre : Afară!) Un doctor Castellan, cu fața strâmbă și cu nasul turit, tună și fulgeră contra lui Gambetta și drept probe produce multe bucăți de gaze'e. Cetățeanul Cadel are curajul să zică in această adunare, că el este contra revoluției. (Șgomot). Supărat de multă contradicere, el strigă : Voi nu sunteți deprinși a fi liberi! (Strigăte grozave : Afară cu el!) Drogen declară pe Gambetta de un Mefistofele și pe când lumea striga : „Vive la commune! Vive l'anarchie!” el propune o rezoluție, ca poporul, dacă ministerul nu va fi dat in judecată, să discute dreptul de insurecțiune, iar Gambetta și ministerul, dacă nu vor fi dați judecătoarei de Cameră, să fie proseriși. (Strigăte : Vive la commune!) Adunarea a ajuns la culme,

când Louise Michel, in maniera ei agitatoare, a numit pe Gambetta și pe miniștri : hoji, ucigași și lipitori, la ale căror crime ar deveni cineva complice, dacă nu iar da in judecată. Atunci poporul ar trebui să se răscoale, dar nu cu pușca in mână, căci ar fi prea demn, ci cu lopata și mălura, spre a pedepsi pe tâlhari. Cu cât se vor impușca mai mulți oameni din popor, cu atât mai bine, căci așa revoluția se va implii mai lesne; dar soldații nu vor da foc asupra poporului, ci asupra generalilor. Louise Michel declară pe Gambetta și pe miniștri afară de legi. (Aplauze frenetice). Un membru eiește un discurs contra Germaniei, iar capul anarhiștilor, Gauthier zice, că nu va fi mai bine, cât timp nu se va refusa dările de sânge și nu se vor înlătura toate guvernele, etc. In fine s'au primit toate rezoluțiile aproape cu unanimitate.”

ȘTIRI TELEGRAFICE

Serviciul telegrafic al Agenției Havas.

Paris, 19 octobrie. — Renta română 5 la sută a închis cu cursul de 92, cu 2 lei mai mult de cât in ziua precedinte.

Roma, 19 octobrie. — Riforma publică un articol favorabil alianței Austro-Italienne.

Londra, 19 octobrie. — Se pregătește trimiterea de noi trupe in Irlanda; se va trimite aci un corp d'armată întreg dacă va fi trebuință.

Dublin, 19 octobrie. — Noaptea din urmă tumultul a reinceput. Un manifest al Ligei agrare recomandă arendașilor să nu plătescă nici o arendă până ce guver-

nul englez nu va părăsi sistema sa de te-roare.

Times, primește din Constantinopol vestea că Turcii au imbarcat trei batalioane de infanterie și mai multe baterii d'artilerie cu destinațiune pentru Djeddah, port la Marea roșie. Această veste ar confirma școmotele răspândite in privința turburărilor ivite la Arabii vecini cu Mesa.

A se vedea ultime știri pe pagina III

„L'Indépendance roumaine” și face plăcerea de-a se întoarce asupra cestiunii noastre etnologice, dându-i importanța unei bagatele. De sigur nu ne vom supăra d'apreciația aceasta, de vreme ce atărna de oamenii cari o fac. Cel ce știe istoria țării noastre, cel ce cunoaște câte ce s'au întâmplat din inceputurile țării și până la anul 1700, cine e pătuns de marea deosebire între epoca in care toată viața publică era înrădăcinată in obiceiele, in modul de-a vedea al nației românești, cel care cunoaște starea materială și inimoșia țării noastre la inceputul acestui școl chiar și compară acea stare de lucruri cu proletariatul agrar și morbidityatea generației actuale, va înțelege că teoria noastră este in esență adevărată.

A spune că „poporul împărțese ideile roșilor” este o erezie. Ce să împărțesească in adevăr?

tind a reduce spiritul la condițiunile materiei cu modificările ei speciale, și nu ne sfim d'a afirma că „dacă cele două sisteme sunt de asemenea false, a doua este încă și mai puțin de susținut ca cea d'ântăiu.”

Noi credem, că aceste cuvinte ar trebui să fie șterse din cartea d-lui Popescu, împreună cu citatul din Lepelletier. Lupta între materialism, de altmîn relea foarte bine explicată de d. Popescu, este o întrebare prea însemnată pentru a fi tăiată cu un fir de citațiune, și d-lui Lepelletier dela Sarthe, asupra „competenței,” căruia nu trebuie să ne facem iluziuni, nici prin vis nu' va fi trecut, că va fi chemat vre odată la această operațiune.

Asemenea găsim de prisos, ca, după arătarea celor patru temperamente „clasice” introduse prin Hippocrate și Galen in domeniul cunoștințelor comune, să se mai încerce memoria școlarilor cu cele șase temperamente ale d-lui Lepelletier, precum o face d. Popescu la pag. 76.

Dealtmîn relea d. Popescu a știut să contopască felurile citate, ce le-a întrebuițat din autorii consultați, într'o lucrare desul de unitară, și citirea cărții d-sale produce impresiun a unei sisteme bine înlăntuite și conduse in mod consecvent. Numai in două locuri ne a păru a vedea o împrăștiare in părți deosebite a unei și aceleiași materii. Poate indoirea criticei in conra teoriei apriorice a lui Kant, odată încercată la pag. 133 cu ocașinea paragrafului despre timp și spațiu, și altă dată la pag. 158 cu ocașinea

Ideile coprinse in legi traduse din franțuzește, pe cari numai juriști cu titluri le pricep? Principiile cosmopolite ale d lui C. A. Rosetti? Romanurile franțuzești, cântărețele de cafelele, toată pătara de viață străinuă, toată lumea această de eraidoni scoși din cutie, apetiturile oamenilor fără ocupații serioase, vânătoarea după avere fără muncă? Toate acestea constitue o lume aparte, superpusă, pe cara poporul o suportă, dar n'o pricepe.

Ziarul francez ar trebui să ne arate o singură țară pe tot continentul, mai mult, in toată lumea, a cărei instituții și legi să fie o maimuțare a străinătății, pentru a ne face să credem că poporul împărțesește undeva importul de fraze costisitoare, pentru a ne face, nu să credem, dar să admitem posibilitatea cât de depărtată a unui asemenea lucru. O slabă analogie a unei asemenea stări se află in Germania, in șecolul al șaptesprezecelea și in inceputul șecolului al optsprezecelea, timp in care toți prințșorii de duziună încercau să imiteze pe Ludovic al XIV, timp de mizerie și vexare pentru țeran, de demoralizare pentru burgezie, de înștrăinare deplină pentru clasele dirigente; timp in care limba era aproape desființată priu

originii noțiunilor, nu era de ocoli. Dar explicarea fenomenului limbii, dată întâia la pag. 64—66 ca „mişcare” a organului vorbirii, ar fi câștigat de sigur, dacă s'ar fi împreunat cu teoria pentru „noțiunii” dela pag. 148 și 149.

Terminăm critica noastră cu însemnarea unor neajusuri stilistice și a câtorva neesactități.

Citim in pagina 184 :

Sentimentele au fost numite și barometrul vieții noastre spirituale, și cu tot dreptul, căci starea acesteia tocna așa se poate cunoște din sentimente, precum starea încordată sau discordată a unei coarde se poate cunoaște din tonul ei.

Ce comparare mai este și aceasta? D. Popescu explică numirea de barometru prin asemănarea între cunoașterea vieții noastre spirituale din sentimente cu cunoașterea coardelor din ton. Dar barometrul are coarde? Explicarea s'ar potrive, când s'ar fi zis mai sus, că „sentimentele au fost numite și” violina vieții noastre spirituale.

La pag. 186 ni se spune :

Intre dispozițiunea inimii și conștiință se mai arată și cea analoică, precum conștiința se schimbă tinuu, așa viațază și dispozițiunii, conținând acum o altă specie, de șer...

Dar îndată l' se zice :

O psihologie empirică

in limba română 3).
Urmare (1)

Această observare elementară, a oii carei psihologie este însoțită sub text de următoarele citațiuni :

Volkman I. c. I, pag. 447.

H. Wolff I. c. II, pag. 149.

Wandt I. c. pag. 554.

Drbal, I. c. pag. 90.

Ce înțeles pot să aibă aceste patru citațiuni? Este dela sine invederat că despre acel fapt cunoscut al vieții psihologice, și nici că este vre un psiholog care să l'fi pus vre odată la indoială. Prin urmare citarea lui Wolff și a lui Drbal după Volkman este cu totul de prisos.

La pagina 96 și 98 d. Popescu vorbește de cunoscuta teorie Herbartiană asupra reproducerii imediate și imediate a ideilor și citează pe Volkman, pe Drobisch, pe Lindner, chiar pe T. Maiorescu. Firește : toată școala Herbartiană susține această teorie, și odată Herbart citat in privința ei, ceilalți nu mai au ce căuta in notă.

Trecem peste multe alte exemple, pentru a ruga pe d. Popescu ca, la a doua edițiune, să facă citațiunile cel puțin mai precise. Așa înălțim la pag. 18 pentru prima oară operele fundamentale ale lui Herbart asupra Psihologiei sub următoarea formă de citare :

Herbart, „Lehrbuch d. Psych.” pag. 38- (1) Vezi No. trecut.

90 și „Psych. als Wiss.” II pag. 68.

Paginele 38 și 90 din „Lehrbuch der Psychologie” al lui Herbart? Dar este oare numai o singură edițiune despre această carte, încât să se găsească îndată lucrul arătat de d. Popescu? Acel „Lehrbuch” a apărut pentru întâia oară la 1816, și apoi in edițiunea a doua la 1834 și in fine la 1850 in volumul al V-lea din edițiunea operelor complete ale lui Herbart publicată de Hartenstein. Fiecare din aceste edițiuni are o paginare deosebită. Prin urmare a cita numai Herbart, „Lehrbuch der Psychologie pag. 38” însemnează a cita rău. (D. Popescu are in vedere edițiunea operelor complete).

Ne permitem asemenea observarea că într'o carte de știință psihologică nu se cuvine a se cita Aristoteles, prin autori de a doua mână, și încă a dăogându-se și cuvintele grecești : Aristoteles se citează direct din textul său sau din traducerea latină. D. Popescu însă, la pag. 16, vorbește de cele cinci puteri sau facultăți sufletești suținute de Aristoteles, și ne citează pentru aceasta pe domnul Volkman și încă, după obiceiul d-sale, și pe domnul Drbal. Aristoteles filtrat prin Drbal!! — Pasajul citat se află la Aristoteles, „De anima” II, 3, la inceput, și trebuiește astfel însemnat. (D. Popescu menționează acest tractat al lui Aristoteles la pag. 6 și zice că este intitulat *peri tis jhis*, dar el este intitulat *peri jhis*, fără *tis*, dar el este intitulat *peri jhis*, fără *tis*.

Insă făcând abstracțiune de modul de citare întrebuițat de d. Popescu, suntem de părere, că unele din datele

culese de d-sa din autori rămăneau mai bine neintrebuițate in manual, fiind că nu au destulă însemnătate pentru a fi introduse într'o asemenea lucrare elementară. După ce d. e. ni s'a explicat originea cuvântului Psihologie și s'a vorbit de Psihologia empirică și de cea speculativă sau rațională, se face la pag. 6 o notă critică asupra termenilor întrebuițați in unele „publicațiuni mai noue” de psihografie „psihonomie, și psihosofie” și citează iarăși pe domnul Drbal. Dar nu toată terminologia, care i place vre unui autor să o inveneze in materie psihologică, meriță a figura într'un manual, și credem că este pedagogicește greșit a încărea memoria cititorilor cu însemnări despre niște lucruri ce nu au dobândit valoare recunoscută.

La pag. 27 d. Popescu, după ce in paginile anterioare a expus într'o notă scrisă cu multă claritate transformările noțiunii suflet și a explicat teoria materialismului și a spiritualismului in această privire, termină nota prin cuvintele :

Neintrând mai adânc in cercetarea argumentelor pro și contra spiritualismului și materialismului, argumente cari propriamente nici nu se țin de resortul psihologiei empirice, ci de al celei speculative, vom cita aici numai încă opiniunea unui din bărbații cei mai competenți de a judeca in materia aceasta. A. Lepelletier dela Sarthe zice : „Dacă noi nu pricepem bine opiniunea filosofilor cari n'au admis decât spirit in constituțiunea esențială a omului, apoi încă mai puțin pricepem opiniunea celor ce

barbarismii, statele inecate in datorii, cultura un neorganic amestec din remășițele evului mediu și din fraze franțuzești.

Nimeni pe de altă parte nu va putea atribui conservatorilor viciele actualei organizări sociale, de vreme ce ei n'au fost decât in defensivă.

Afară de aceea viața publică era preocupată în linia ăntăia cu crearea unei poziții internaționale a țării. Alegerea regelui, politica esteroară a independenței, toate acestea preocupau mai mult pe oamenii noștri politici, decât o sănătoasă organizare din lăuntru. Dar toate acestea stabilite odată, privirea tuturor cătă să fie ațintită asupra organizării din lăuntru. O organizare care să aibă în vedere mai cu seamă păstrarea și întărirea naționalității, a claselor naționale, a muncii noastre, va trebui să ia locul formalismului gol de pânăcumă, importului de legi și regulamente copiate din franțuzește și nemistuite.

Când va fi sosit momentul luptei pe acest tereu, și ziarele streine se vor convinge de teoria noastră, se vor convinge că există o nemăsurată deosebire între trebuințele reale ale poporului nostru și între apetiturile nesățioase, lipsa de gândire și de principii, apucăturile demagogice ale adversarilor.

În orice caz le-am tăiat acestor oameni pe deapănarea gustul de-a se mai pretinde unici Români, Români *per excellenciam*, cu moț și cu privilegiu.

Mai știa haiducul nostru ș'altă potecă!

Sentimentele ce compun într'un moment dat dispozițiunea inimii fiind condiționate de starea ideilor din conștiință, însăși dispozițiunea inimii încă e cuprinsă în conștiință. De aci urmează, că tot ce are influență asupra conștiinței; prin aceasta influențează și asupra dispozițiunei inimii.

Apoi dacă însăși dispozițiunea inimii este cuprinsă în conștiință, ce mai însemnează „analogia” dintre conștiință și dispozițiunea inimii? Analogie se poate căuta între lucruri separate, dar nu între un întreg și o parte a acestui întreg.

La pag. 73 cetim :

Stări analogice somnului sunt și cele cunoscute sub nume de amețeală, leșin și somn magnetic, dintre cari cele două d'entăiu se produc sau prin lovitură la cap și prin dureri acute, sau prin întrebunțarea de mijloace îmbetătoare, narcotice, eară cel din urmă etc.

Acești sau—sau mărginesc cauzele din care s'ar produce amețeala și leșinul, la cele trei arătate în text: lovitură la cap, dureri acute și substanțe narcotice,—ceea ce nu este exact. Toată lumea știe, că există amețeli și leșinuri fără nici o durere acută, fără sau narcotizare, și tocmai aceste sunt cele mai importante pentru

de iritat ale ner-

INFORMATIUNI

Inaugurarea liniei ferate Buzău—Focșani se va face Miercuri 14 Octobrie M.M. L.L. Regele și Regina vor asista la această serbare. Cu această ocazie se va da și un baucset la care, pe lângă un însemnat număr de persoane, vor fi invitate și toate ziarele din țeară.

Pentru 14 octobrie, inaugurarea liniei Buzău—Focșani, se va pune la dispozițiunea publicului bucureștean un tren de plăcere cu prețul jumătate până la Focșani.

Ieri seară la ora 4 și 40 minute M.M. L.L. Regele și Regina, însoțite de J. I. C. Brătianu, prim ministru au sosit în Craiova. Primirea ce s'a făcut Maiestăților Lor a fost din cele mai frumoase: un public numeros și ales aștepta sosirea trenului Regal. Reginei i s'a oferit un frumos buchet.

Îndată ce Maiestățile Lor au ajuns în Craiova, s'au îndreptat spre biserica Madonna-Dudu unde au stat 15 minute. Apoi s'au retras în locuința ce li se pregătise la d-na Glogoveanu.

Ieri Maiestățile Lor au avut mai multe persoane invitate la dejun și la prânz.

M. S. Regele nu va mai inspecta trupele, după cum era hotărât, din cauza timpului.

Ieri, societatea de Credit mobilier Român a început operațiunile sale.

D. White, ministru Angliei la București, a sosit în capitală. D. White a fost primit la gară de d-nii C. A. Rosetti, ministru de interne, d. Stătescu, ministru de externe, și de întreg personalul legățiunei engleze.

Cum stau lucrurile în Peru.

Răsboiul, atât de ruinos pentru interesele europene, care pustiește de doi ani coastele Pacificului, pare a se apropia de sfârșitul lui.

Se știe că, dela luarea Limei, în Peru se formaseră două guverne: Pierola, refugiat spre sud în munți și susținut de locuitorii din Arequipa a Peino; și Garcia Calderon, ales de toți notabilii rezidenți în orașele țării ocupat de Chilieni.

Guvernul chilian declarase în public, la 11 și 12 august trecut, înaintea Congresului, că nu va trata nici-

o dată cu Pierola, dar că e gata a ne goția cu Garcia-Calderon, îndată ce acest din urmă va fi recunoscut de puterile neutre.—Dar acestea erau foarte perplexe, cel puțin în Europa. Temeându-se că guvernul Garcia Calderon nu se va autea mântine, ele amănau recunoașterea lui de pe o zi pe alta, ceea ce împiedică pe Chilieni de a lega serios negocierile pentru pace și prelungea astfel o situație desastruasă pentru comerț.

Acum se comunică următoarea telegramă adresată dlui Goyenèche, ministrul Perului la Paris:

„Armata din sudul Arequpei a Peino a recunoscut guvernul Garcia-Calderon”. „Semnat Galvez”.

Pierola fiind părăsit de cei din urmă ai săi partizani, nu există dar, în fapt ca și în drept, decât un singur guvern în Peru, guvernul Garcia-Calderon.—Astfel trebuie să contăm în încheierea apropiată a păcii, deoarece puterile Europii se ved silite, prin forța lucrurilor, să recunoască guvernul Garcia-Calderon, adică guvernul cu care Chilienii s'au declarat gata a trata, îndatăce va fi recunoscut de cei neutrii.

Ceremonii pontificale.

Din Roma se telegrafiază următoarele, cu data 4 Octobrie: „Recepțiunea pelegrinilor italieni în biserica sfântului Petru s'a făcut cu pompa extraordinară. Numărul pelegrinilor a fost numai de 2000; însă printr'o mare liberalitate la împărțirea biletelor de intrare s'au adunat ca la 9000 oameni împrejurul tronului ridicat în capela Sf. Andrei. La 11 ore *Guardia palatina* a prezentat arma și a fost dus în Capelă pe *Sedia gestatoria* de către purtători de evantaiuri. Corul Capelei sextine a cântat „Ecce sacerdos magnus” Mulțimea aplauda strigând: „Viva Leone! Viva Papa Re!” Cardinalul Alimonda a dat lectură unui adrese foarte sonore, ce se zicea că e acoperită de două milioane semnături, în urma căreia papa a ținut o alocuțiune, se s'a perdut în sgomotul general. La una oră se ter-

mină totul. Intențiunea Vaticanului a fost, să fascineze spiritele printr'o pompă cât mai strălucită. Dar lumea nici nu lua seama; ea făcea gălăgie și rida. Papa arăta foarte bine la față. Stradele spre Vatican erau ornate cu steaguri alb-roșu-verde. Orașul e liniștit.

Cestiunea Dunăreană

Cu apropierea deschiderei sesiunii Comisiunei europene a Dunărei, care va avea loc pe la începutul lui Noembrie viitor, cestiunea dunăreană revine la ordinea zilei.

Se știe că comisarii puterilor s'au despărțit astă primăvară fără a lua nici o decisiune asupra propunerii Austriei, de a se crea o comisiune mixtă cărreia să se încredințeze poliția și supravegherea navigațiunei Dunărei între Galați și Porțile-de-Fer. De atunci încoace s'a tratat mult asupra unei propuneri, făcută din Franca, în scop de a împăca neînțelegerile. Această propunere consistă în următoarele puncte: 1° a se înființa o comisiune mixtă precum cere Austria; 2° a se da preșidența acestei comisiuni Austriei; 3° a se delega în fie care an din partea Comisiunei europene pe unul din membrii săi spre a asista la lucrările comisiunei mixte. Acest delegat ar avea pe de o parte a tranșa cestiunile în cas de paritate de vături, ear pe de alta a decide casurile în care s'ar putea face apel la Comisiunea europeană.

La început Austria s'a prefăcut că e foarte nemulțămăită cu această propunere, acum însă dupe știrea ce se dau din Viena, ea ar fi acceptat-o, așa că la viitoarea sesiune această propunere va face baza discuțiunilor ce se vor urma în sinul Comisiunei europene.

Precum vedem dar, interesele țerei noastre nu sunt luate în considerațiune și cestiunea dunăreană se prezintă sub o față foarte amenințătoare pentru noi.

Intrebarea naturală dar ce trebuie se ne punem toți, este, ce avem de făcut?

Terminăm aici darea noastră de samă asupra „Psihologiei empirice” a d-lui I. Popescu, fără a intra în însăși cercetarea teoriilor expuse, care — după cum vëzusem — sunt în esență teoriile lui Herbart.

Ideea fundamentală, prin care se caracterizează partea cea bună a Psihologiei Herbartiene, este derivarea a tot ce se numește „putere” sufletească din însuș raportul reprezentărilor sau ideilor în realitate. De aici școala lui Herbart, desvoaltă o întreagă „statică” și „dinamică” a inteligenței și găsește în ele cele mai nemerite explicări pentru uitarea și reproducerea ideilor, pentru memorie și a percepțiune. Nu are cine va de cât să citească paginile relative din cartea d-lui Popescu, d. e. analizarea fenomenului atențiunii la pag. 166—168, pentru a se încredința despre aceasta.

Unde teoria lui Herbart ne pare cu totul neîndestulătoare, este în derivarea sentimentelor și năsuințelor numai din relațiunile ideilor, fără vre o influință directă și esențială a sistemului de nervi simpatici, și aici este tocmai locul unde fiziologia modernă este che-

Dacă ar fi vorba de o cestiune mică impertantă am putea putea și argumente îndestulătoare pentru a consilia o politică conciliantă; în fața cestiunei Dunărei în fața imensului pericol ce rezultă pentru interesele noastre economice și naționale dacă exigențele Austriei ar fi admise este cu nepuință a face altfel decât a rezista din toată puterea noastră—cărreii măsuri ce ar putea da țării vecine preponderența asupra fluviului.

Nici propunerile Austriei, nici cele ale Francei noi nu le putem primi. Ele sunt atât de desavantajoase intereselor noastre în cât, chiar în casul când dreptatea n'ar fi cu noi, în am rezista; cu atât mai mult acum nu putem ceda cu cât dreptatea e în partea noastră.

Tratatul de Berlin nu prevede înființarea nici unui fel de comisiune mixtă, prin urmare ne ținem de tratatul de Berlin și nici o comisiune mixtă nu putem admite.

Puterile străine nu pot înțelege între ele cum vor voi, adesiunea noastră însă ele nu o vor putea avea.

Precum am respectat tratatul de Berlin modificând art. 7, din constituțiune și primind între Români și evrei care, toată lumea astăzi recunoaște, că sunt un pericol din cel mai mare pentru noi; precum am respectat tratatul din Berlin suferind ni se sfășia țara în favoarea Rusiei așa vom a respecta tratatul din Berlin și când es e vorba de cestiunea Dunărei.

Intre consecințele ce ar putea derurge din o asemenea atitudine din partea noastră, și între perspectiva de a fi asfixiați dacă Austria pune mâna pe Dunăre, preferim pe cele d'antăi.

Austria nu se poate teme de noi noi însă ne temem de Austria, și în asistența ei cea mare de a obține preponderența asupra Dunărei ne face și mai temători încă. În ce scop în adevăr Austria, care nu este puer riverană, pretinde a pune stăpânire pe Dunăre? Trebuie să fie cineva ori ca să nu vază scopurile ascunse ale nemților.

Noi ne opunem dar, căci nu putem

mată a imprăția întinericul psihologiei de până acum. Cât de mare este acest întineric, se simte îndată la cetirea celor din urmă două secțiuni ale manualului d-lui Popescu.

Ar fi însă nedrept a face încontra lucrării d-lui Popescu o critică, a cărei adevărată adresă nu poate fi decât însuș Herbart și școala lui din Germania. Ne vom permite cu altă ocaziune a cere ospitalitatea „Convorbirilor” pentru a arăta cititorilor lor „status causae” și a încerca o cumpănire a argumentelor pentru și contra.

Deocamdată ne-am mărginit în o simplă dare de seamă asupra manualului d-lui Popescu și dorim numai, ca nici cititorii „Convorbirilor” nici însuși d. Popescu să nu ne fi luat în nume de rău stăruința, cu care am intrat în atâtea amănunte din cartea anunțată.

Lucrarea d-lui Popescu este serioasă și merită a pune un fundament de cunoștințe filosofice în capetele școlărilor din liceele române. Acest singur fapt ne pare destul de important pentru a justifica atențiunea cu care am citit cartea d-sale și mulțimea observărilor ce ne-am crezut dator a face asupra-i.

I. Măiorescu.

unde uşele casei noastre celor ce ochi rei se uită spre noi.

în adunare generală în Bucureşti, în localul camerei de comerţ.

Stiri din afară

Anglita. — Sir Vernon Harcourt, secretar de Stat la interne.

Rusia. — Se telegrafează din Gacina cu data de 13 curent.

Italia. — Monseniour Roncotti, nunţiu în Munchen.

Germania. — Socialiştii germani par hotărâţi în intra în apropiate alegeri.

Austro-Ungaria. — Citim în „Politische Correspondenz“.

Spania. — O telegramă oficială desminte zgomotul privitor la apariţia frigurilor.

Algeria şi Tunisia. — Autoritatea din Tunis a arestat pe mai mulţi Arabi.

Coloana generalului Sebatier a fost atacată luni în două puncte deodată.

Constantina. — La 14 curent, o trombă de apă a parcurs Cercul Msilah.

ULTIME STIRI

Belgrad, 19 Octob. — D. Mijotovici ministru de finanţe şi de externe.

Pesta, 19 Octob. — Camera deputaţilor. — Ministrul finanţelor a depus bugetul pentru exerciţiul 1882.

Alexandria, 19 Octob. — Cuirasata engleză Invincible a sosit în portul nostru.

Constantinopol, 19 Octob. — Poarta prepară o nouă trimiteră de trupe la Tripoli.

NOTITIE BIBLIOGRAFICE

A eşit de sub presă o nouă ediţie din următoarele opere didactice ale d-lui A. Gorjan.

Elemente de Geografie. pentru şcolile primare. Revizuită şi adaogată cu figuri şi charta României.

Noul metod de Geografie elementară pentru şcolile primare ilustrată. Carte aprobată.

Ultima oră

Ministrul instrucţiunii publice pregăteşte o dare de seamă despre toate lucrările săvârşite sub actualul ministru d. V. A. Urechii.

Azi la 4 ore d. a. sosesc în capitală M.M. L.L. Regele şi Regina venind d'a dreptul dela Craiova.

I. S. S. părintele Inocenţiu va oficia un serviciu divin pentru inaugurarea liniei ferate Buzău-Focşani.

Domnul Dimitrie Protici, d. şi d-na D. Grecoff, d-na Maria Gheorghieff şi d. şi d-na Mihailovici au durerea a vă face cunoscut moartea seculului lor tată, socheru, frate şi unchiu

Doctorul Petre Protici.

Ex-profesor al facultăţii de medicină în Bucureşti, ex-membru al consiliului medical superior în Bulgaria.

mort la 24 septembrie 1881 la şase ore dimineaţa. Ceremonia funebă a avut loc sâmbătă la 10 ore a. m. la Catedrala din Sofia.

Rugaţi-vă pentru el !

Teatre-spectacole

Teatre-spectacole

În toate seriile la 8 şi jum. ore, fără timp frumos, fără ploaie, reprezentaţiuni de înaltă calitate.

Prima Hală de Bere

Cal. Griviţi vis-à-vis de Școala Militară în toate zilele serate muzicale.

Frankl

Începutul la orele 7 1/2 seara. Intrarea liberă.

TEATRU NAȚIONAL

Juoi la 8 Octomb

Domnului M. PASCALY se va juca piesa: CAZACII SI POLONII

Dramă în 5 acte de Deloured, jucată la teatrul din Odeon sub titlu (Le Hetman).

Muzică, cuplete, melodrame, marşuri noi de dr. D. G. Stefanescu.

Costume noi. Decoruri noi. Bilete pentru întâia şi a doua reprezentaţie se află la casa Teatrului chiar de azi.

Societatea musicală de cameră: Hilsch Dimitrescu, Carint Sepek, cu concursul bine voitor al d-lui Ştefan Vlădoianu.

riri Didina se decise d'a preveni pe Emil prin o scrisoare trimisă prin poştă, în care scop ea preţea necesitatea unei duceri la Caracal.

„Bonsoir mademoiselle Didine“. Logofătul Zăuceanu avea deprinderea, deşi nu cunoştea limba franceză.

Gentila fetiţă se murgini d'a-i face un mic semn din cap, şi-a se aprofunda în urmă c'un zel nespun în cetirea cărţii.

Un program special va anunţa ziua primei Seanţe.

Buletin Financiar

18 Octomb (Agenţia Havas)

Table with columns for Bursa de Paris, Bursa de Londra, Bursa de Viena and various financial instruments like bonds and currencies.

CURSUL BUCURESCII Casa de schimb TOMA ŢACIU 60, Strada Lipscului, No. 60.

Table with columns for various financial instruments like bonds, currencies, and exchange rates.

Cronica

Monitorul de azi publică raportul dlui general Zenidi, care a fost înştiinţat d. Ceopridi, şi acesta de d. preşedintele.

Amia n'a încetat ieri toată ziua. Temperatura rece şi umedă. Azi de asemenea.

Memorandurile primite despre abuzurile ce se făcând comisariul comunal din capitan Petrică Ispas şi ajutorul său.

Expoziţia agricolă din Alexandria s'a deschis cu medalia de aur un mecanic român.

Logofătul află că în curând se va constitui un partid liberal în Focşani.

Logofătul află că în curând se va constitui un partid liberal în Focşani.

FOILETON*)

Contraste caracteristice,

sau

Episodă din viaţa română.

Novelă originală,

de P. P. . . u.

(Urmare) 54

Logofătul, te-ai purtat cum se cugeta Te rog acu, caută de incheie socoteala vătaful curţii, căci în timpul din urmă mi se pare că conturile lui iau primumi prea mari.

El mai avea încăntătoarea convicţiune că cerând mâna Didinei, Banul are să se grăbească a-i oferi o zestre relativmente însemnată.

„Să ne punem acu pe lucru serios, îşi zise Zăuceanu, — şi Spătăreasa este de opinie, că omul când s'apropie mai mult de cincizeci decât de patruzeci ani, nu prea are mult timp de pierdut.

Acest scurt monolog şi-l ţinea logofătul pe când, fumând o ţigaretă, se plimba prin grădina, unde acu îşi îndreptă paşii în direcţiunea unui tufiş.

asupra căreia îşi avea ştintită privirea fără a citi însă în ea. Toată ţinuta fetei proba o durere ascunsă.

„Să ne punem acu pe lucru serios, îşi zise Zăuceanu, — şi Spătăreasa este de opinie, că omul când s'apropie mai mult de cincizeci decât de patruzeci ani, nu prea are mult timp de pierdut.

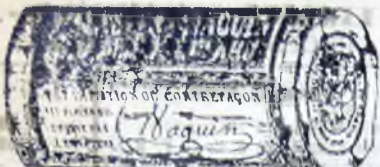
Intre toate persoanele casei nu era decât servitoarea Mariţa, care-i era devotată şi căreia s'ar fi putut confia — era însă întrebarea dacă ea ar fi consimţit să nesocotească ordinea stăpânilor.

nu me'nşel ceea ce citeşte câte sau englezeşte sau italiezeşte! Foarte învâţată fată!

El observă acu, cum delicatele degete ce ţineau cartea începuseră a tremura şi ştia sigur că o mână aprinsă sfâşia siu gentilei fete, a cărei fizionomie palidă şi interesantă apucase deja a se acoperi d'o roşeaţă intensivă.

(Va urma.)

Boalele Secrete

Les CAPSULES RIQUIN sont le meilleur remède... Recomandate contra Boala lor gâtului...

NOTA: Trebuie refuzați ca o imitatie frauduloasă... Cu Placou de 84 capsule 5 C. - Un Flacou de 40 capsule, 2 r. 50

Depozitul la Paris, 78 p. 80 Faub. St-Denis și în toate farmaciile unde se găsesc medicamentele.

HARTIA SI VESICATORE D'Albespyres

TENIA

(Lubril) Se vindeca sub garantie, fara perical sau durere... Medicamentul farmaceutic la 'Monsiur George', Viena...

ENVOI GRATIS ET A TOUT LE MONDE de fabrication d'une forme très facile pour garantir...

BANCA NATIONALA A ROMANIEI

Table with financial data: ACTIV (Numerar, Bilete, Efecte), PASIV (Capitalul, Bilete emise, etc.)

Boalele GATULUI VOCI SI GURII PASTILELE

DETHAN CU SAREA LUI BERTHOLET. Recomandate contra Boala lor gâtului, angine, ulceratuni guri...

TAMAR INDIEN fruct laxativ răcoros

GRILLON CONSTIPATIILOR și Hemoroidelor și cel mai plăcut pentru copii.

Boalele de gât, gura, nas și urechi.

Dr. I. BRAUNSTEIN Medic, chirurg și accoucheur fost medic practician în Viena...

ADEVERATE INJECTIUNI SI CAPSULE

RICORD FAVROT

Aceste Capsule posedă proprietățile tonice a Gudronului adăogate pe lângă acțiunea antiblenoragică de Copahu...

ADEVERAT SIROP DEPURATIV

RICORD FAVROT

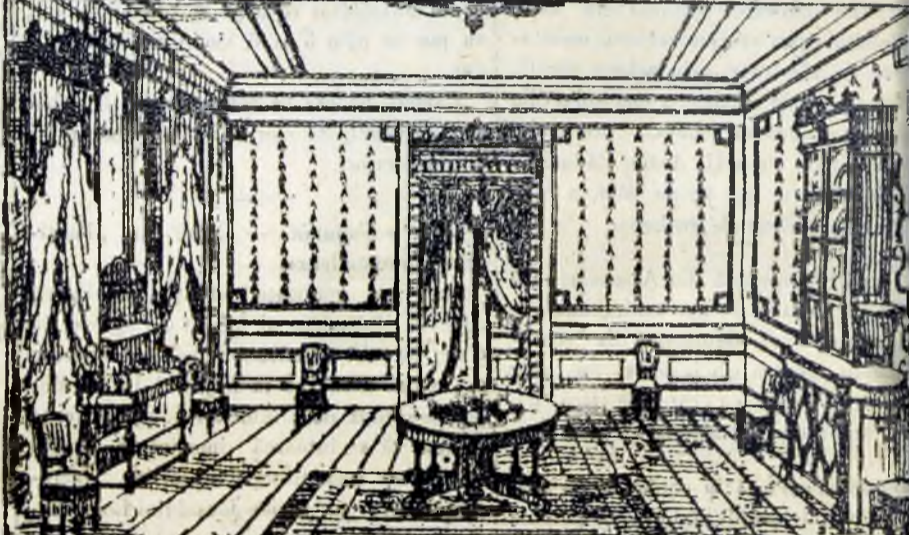
Acest sirop este nepart pentru a vindeca cu desăvârșire maladiile pelei și pentru a scădea a curății după un tratament anti-sifilitic...

CEA MAI BUNA CHARTIE DE CIGARETTE

LE HOUBLON

FABRICATIONNE FRANCESA A SE FERIR DE IMITATIUNE. Numai stucei e variabilă această chartia...

A. GINSBERG BUCUREȘTI 23 Calea Victoriei (Mogoșoaia)

Pentru noul sezon sosindu-mi eu inermari cantitati diferite mult si oglinzi din cele mai renumite fabrici din Franța, Germania și Austria...

AVIS IMPORTANT

LA MAGAZINUL DIN STRADA LIPSCANI No. 21 - 22.

PETRACHE IOAN

CASCAVAL DE PENTELEU

Sub Ematul alure la curățina onor. Public. a adevărului și renumitului Cascaval de Pentelen...

PILULELE DEHAUT

Constituție purgativă cel mai bun și cel mai agreabil, fără a fi luat cu alimente bune și beuturi interzicute...

LA PROGRES 42 CALEA VICTORIEI 42 BUCUREȘTI

D. URSESCU COIFFEUR ROMAN

Ave onoare și recomanda publicului Capitalul magazinul său, montat după sistemul cel mai modern...

LOTERIA DE BANI DE BINE-FACERI DREPT AJUTOR IN BENEFICIUL ORASULUI BRUCKENAU

Table with lottery results: Loteria de Bani de Bine-Faceri in Beneficiul Orasului Bruckenau. Se emit 200,000 lose...

Masine de cusut

SINGER MANUFACTURING CO. NEW YORK (AMERICA)

Prima fabrică de mașine de cusut și cea mai mare din lume... 431,167 mașine de cusut sau peste 1400 bucăți pe fiecare zi de lucru.

- List of services and prices: Funs și ras 1 franc, Numai tansul tot 1 franc, Ras 50 bani, Frizat, Tăiat barba, etc.

Salon Special: Anență in același timp că numai in Magazinul său se găsesc renumite apă pentru curățitul mătreței Lotion Roumaine...

M. A. KIBRIK DENTISTE

Vi decu, pune, scoate, plumbue te cu aur cu plumbă etc. dinții fără de nici o durere și prin metode de curăț inventate.

A & B. Schuler in Zweibrücken (Beir. Rheinpfalz, Germania) Timbre postale române se primesc drept plată. OFERTA LOSURILOR